

تعمیرگاه‌های خودرو و رستوران‌ها در صدر تخلف‌ها

فروشنده به‌مشتربانی که درخواست آن‌را دارند الزامی است. زیرا اگر مشتری کالایی با نرخ غیرمتعارف خریداری کرده باشد یا به همراه داشتن فاکتور می‌تواند به اتحادیه مراجعه کرده و شکایت کند.»

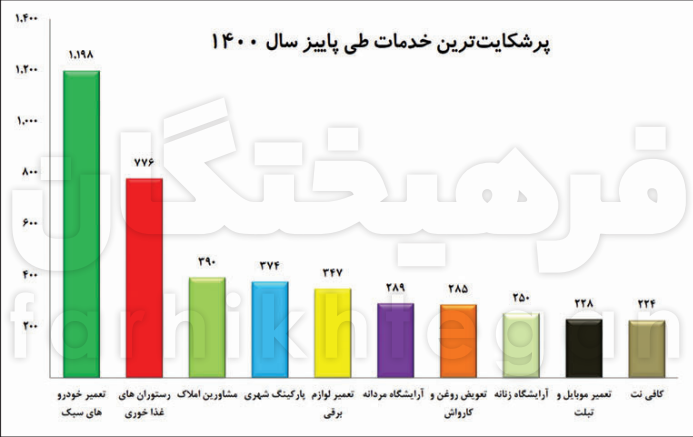
میوه‌فروشان مجاز به افزایش ۳۵ درصدی قیمت‌ها هستند

دبیرکل اتاق اصناف ایران درخصوص تفاوت قیمت‌ها گفت: «بخشی از این تفاوت قیمتی مربوط به انصاف فروشنندگان و بخشی دیگر مربوط به کیفیت کالاهایی است که عرضه می‌شود. به‌طور مثال در صنف فروشندگان میوه و تره‌بار قیمت آن بستگی به کیفیت دارد. همچنین از عواملی که موجب کاهش قیمت محصول می‌شود می‌توان به کوچک بودن اندازه میوه، رنگی داشتن آن که به این معناست که بار در جابه‌جایی یا چیدن دچار آسیب شده و... اشاره کرد.» محمدباقر مجتبیایی درباره نحوه قیمت‌گذاری میوه و تره‌بار می‌گوید: «هرروز صبح قیمت محصولات (میوه‌وسبزیجات) توسط میدان تره‌بار اعلام می‌شود و مغازه‌ها نیز مجاز هستند تا ۳۵درصد بالاتر از قیمت تره‌بار نرخ محصولات خودرا تعیین کنند. این میزان برای سایر واحدهای صنفی ۱۰درصداست، یعنی فروشندگان مجاز هستند قیمت عموم کالاهای خود را تا سقف ۱۰ درصد افزایش دهند که این رقم برای عمده‌فروشان سه درصد تعیین شده است. اما به‌خاطر ضایعاتی که در صنف میوه و تره‌بار وجود دارد آنها تا ۳۵درصد مجاز به افزایش قیمت خواهند بود.»

کالای ایرانی به اسم ترک

دبیرکل اتاق اصناف ایران درخصوص پوشاک گفت: «نرخ پوشاک‌نیز بسته به کیفیت پارچه و دوخت تعیین می‌شود، مثلا لباس هایی با دو دوخت و نوع پارچه آن که چند درصدنخ باشد می‌تواند بر قیمت نهایی پوشاک تولیدشده تاثیر بگذارد. درحال حاضر ۹۵ درصد پوشاک حاضر در کشور، توسط صنف‌های مختلف پوشاک تولید می‌شود که علت آن افزایش قیمت ارز و افزایش حمایت‌های دولت از صنوف تولیدی در این حوزه است. اما در زمان فروش فروشندگان مجبور هستند پوشاک را به‌مشتری به‌عنوان ترک یا چینی درجه‌یک معرفی کنند، زیرا به علت فرهنگ غلطی که در جامعه وجود دارد خریداران تمایل به خرید کالاهای این کشورها دارند و تمایلی به خرید کالای تولید داخل ندارند. این مشکل فرهنگی تا جایی پیش رفته که حتی گاهی حاضر به خرید جنس درجه پایین ترک هستند اما حاضر نیستند جنس درجه یک ایرانی را خریداری کنند. بنابراین تولید کنندگان داخلی از بازار مارک‌های ترکیه‌ای و چینی خریداری کرده و پس از تولید محصول به آنها نصب می‌کنند تا مشتری تصور کند کالای خریداری شده ایرانی نیست.»

وی درباره مواد اولیه تولید پوشاک تاکید کرد: «در حوزه پارچه و اکسسوری کمی ضعف داریم و از محصولات وارداتی استفاده می‌کنیم اما در حوزه تولید پوشاک این‌طور نیست. برندهایی در ایران وجود دارند که تشخیص تولید داخلی بودن آنها کار دشواری است، زیرا این کالاهای کیفیت دوخت بالایی برخوردار هستند. درواقع برخی افراد در حوزه پوشاک پول برای خرید برند می‌دهند نه برای خرید کیفیت؛ که همین امر تاکنون به اقتصاد ایران آسیب‌هایی وارد کرده‌است. هرچقدر از تولیدات خوب ایرانی حمایت‌شوند، تنهاسایر تولید کنندگان برای تولید محصولات بهتر ترغیب می‌شوند بلکه زمینه افزایش اشتغال در کشور نیز ایجاد شده و همه این عوامل موجب می‌شود قدرت اقتصادی در ایران شکل بگیرد.»

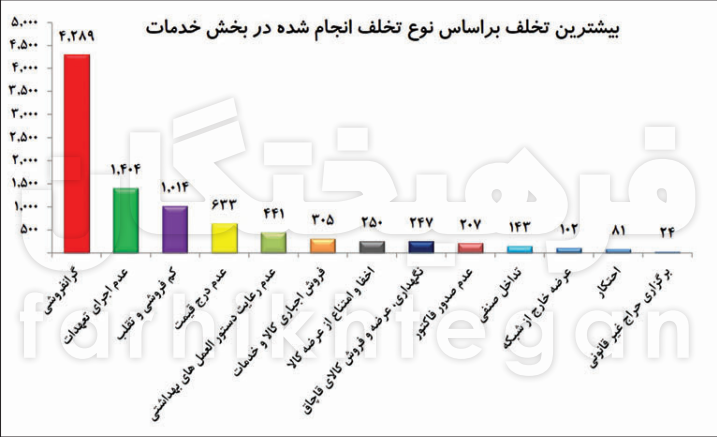

در کشور فعال بوده‌اند. از این تعداد، تقریباً نصف آنها، یعنی بیش از یک میلیون و ۱۰۰ هزار واحد، در بخش توزیعی کار می‌کنند. از نیمه باقی مانده، حدود ۴۴۰ هزار واحد صنفی، یعنی ۸/۸ درصد، در بخش تولید، ۳۸۸ هزار، یعنی ۱/۶ درصد در بخش خدمات فنی و ۳۶۰ هزار، یعنی ۱۵/۴ درصد در بخش خدمات فعال هستند. در میان استان‌ها، تهران میزبان بیشترین واحد صنفی است که ۳۱۸ هزار و ۵۸۵ واحد را در خود جای داده و کهگیلویه و بویراحمد با ۲۳ هزار و ۹۴۳ واحد صنفی، کمترین واحد را به خود اختصاص داده است. همچنین تهران با داشتن بیش از ۶۶ هزار و کهگیلویه و بویر احمد با داشتن ۲۲۶۶ واحد صنفی تولیدی، بیشترین و کمترین صنف تولیدی را به خود اختصاص داده است.

تورم صدای اصناف را هم درآورد

محمدباقر مجتبیایی، دبیرکل اتاق اصناف ایران در گفت‌وگو با «فرهیختگان» یکی از مشکلات مهم تولیدکنندگان در کشور را افزایش مداوم مواد اولیه، کرایه حمل‌ونقل و... که به‌علت تورم حاکم بر اقتصاد کشور است، دانست و افزود: «بین تخلف و تورم رابطه مستقیمی وجود ندارد و اغلب اصناف از تورم حاضر در کشور ناراضی هستند، زیرا معتقدند تورم موجب کاهش توان خرید مردم شده و همین امر نیز بر میزان فروش و سود دریافتی واحدهای صنفی تاثیرگذار بوده است، به‌طوری که درحال حاضر برخی واحدهای صنفی توان پرداخت اجاره‌بها را نیز ندارند، زیرا با پایین آمدن سطح درآمد مردم میزان فروش محصولات نیز کاهش داشته و همین امر موجب کاهش درآمد فروشندگان و اصناف شده است. رواقع این امر یک زنجیره است که تورم ایجاد کرده و دامنہ درحال چرخش است. اگر تورم مدیریت نشود تمام حلقه‌های این زنجیره از تولید، انبارداری، توزیع و... همچنان درگیر آن خواهند بود و آسیب بیشتری از گذشته به جامعه وارد خواهد شد. در همین راستا وزارت اقتصاد طرحی را به دولت ارائه داد که در آن رشد بدون تورم داشته باشیم و دولت باید ابزار و بستری لازم برای این طرح را فراهم کند و با حمایت از تولید داخلی بتواند میزان این تورم را کنترل کند.»

دبیرکل اتاق اصناف ایران عنوان کرد: «درکل کشور حدود سه میلیون واحد صنفی فعال وجود دارد که ۴۹درصد از آنها یعنی حدود یک و نیم میلیون آنها، توزیعی در واحدهای مختلف همچون فروشگاه‌هایملمان، میوه، لوازم‌پدکی و... هستند.» مجتبیایی افزود: «فروشندگان موظف هستند قیمت اجناسی مانند پوشاک که از کارخانه‌نرخ می‌رو ی آنها ثبت نشده را درج کنند و نمی‌توانند به‌بانه تغییر نرخ از درج قیمت روی محصولات خود صرف‌نظر کنند و همچنین ارائه فاکتور از سوی

را ثبت کرده‌اند. در این سامانه علاوه بر محصولات، ارائه خدمات نیز مورد بررسی و حمایت است، به‌طوری که افراد می‌توانند شکایات خود را درخصوص خدمات ارائه‌شده توسط مراکز مختلف اعلام کنند.

افزایش قیمت خودرو و کاهش توان خرید خودروی جدید موجب شده مراجعه افراد به ارائه‌دهندگان خدمات تعمیر خودروهای سبک افزایش پیدا کند. با توجه به اینکه فرمول مشخصی برای محاسبه در اختیار مشتری قرار نمی‌دهند، بنابراین اغلب مواقع ارائه‌دهندگان چنین خدماتی هر میزان که تمایل داشته باشند از مشتری دستمزد دریافت می‌کنند. همین امر موجب شده این نوع از خدمات بیشترین شکایت را به خود اختصاص دهد. در ۹ ماهه سال گذشته تخلفات مربوط به تعمیر خودروهای سبک با رقم دو هزار و ۷۵۲ بیشترین شکایت را در خود ثبت کرده است. پس از آن رستوران‌های غذا با هزار و ۸۰۳ شکایت در رتبه دوم جای گرفته و مشاوران املاک نیز با هزار و ۲ شکایت جز ارائه‌دهندگان خدماتی هستند که بیشترین شکایت را به خود اختصاص داده‌اند. طبق آمارهای سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان، پارکینگ‌های شهری، تعمیر لوازم برقی، آرایشگاه‌های مردانه، تعویض روغن و کارواش، آرایشگاه‌های زنانه، تعمیر موبایل و تبلت و کافی‌نت‌ها در رتبه‌های چهارم تا دهم قرار دارند.

۱۸۰ هزار تخلف در ۸ ماه

براساس جدولی که از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت منتشر شده حجم بازرسی‌ها در هشت ماهه ابتدایی امسال به ۲/۵ میلیون فقره رسیده درحالی که در هشت ماهه ابتدایی سال گذشته این رقم به ۲/۸ میلیون فقره رسیده بود. بنابراین حجم بازرسی‌ها در هشت ماهه ابتدایی امسال نسبت به مدت زمان مشابه در سال گذشته ۹/۷ درصد کاهش داشته‌است. پرونده‌های تشکیل شده در این خصوص نیز در هشت ماهه سال گذشته ۱۷۷ هزار فقره بوده که در مدت زمان مشابه سال ۱۴۰۰ به ۱۷۸ هزار مورد رسیده است که این امر نشان از افزایش نزدیک به یک درصدی شکایات‌ها دارد. علاوه بر این براساس این آمار میزان تخلفات کشف‌شده در اصناف کشور در هشت‌ماه نخست امسال ۲۱۳ هزار مورد بوده، درصورتی که در مدت زمان مشابه سال گذشته میزان تخلفات کشف‌شده در کشور ۲۱۵ هزار مورد بوده است. به این ترتیب حجم تخلفات کشف‌شده هم در هشت‌ماهه امسال نسبت به هشت ماهه سال گذشته ۱/۲ درصد کاهش داشته‌است. در حوزه رسیدگی به شکایات مردمی نیز ۴/۶ درصد کاهش وجود داشته، به‌طوری که در هشت‌ماهه سال گذشته میزان رسیدگی به شکایات مردمی ۱۰۲ هزار فقره بوده که در مدت زمان مشابه امسال این رقم به ۹۷ هزار مورد رسیده است.

۷ درصد بازرسی‌ها منجر به تشکیل پرونده شده است

محمدباقر مجتبیایی، دبیرکل اتاق اصناف ایران به «فرهیختگان» می‌گوید: «در سال پیش از سه میلیون و ۳۰۰ هزار بازرسی از اصناف صورت می‌گیرد که کمتر از ۴/۸درصد تخلف در آنها صورت می‌گیرد و به‌علت اینکه این رقم زیر پنج درصد است از اهمیت چندانی برخوردار نیست.

به‌طور مثال در آبان ماه امسال نسبت به ماه گذشته در حوزه عدم درج قیمت ۲۳ درصد و در حوزه گرانفروشی ۳۲ درصد کاهش تخلف داشته‌ایم. ۹۵ درصد کالاهایی که در اصناف عرضه می‌شوند کالاهایی هستند که روی آنها قیمت از سوی کارخانه درج شده و اگر آن کالا نسبت به دوره قبل خود گران تر شد به‌معنای گرانی است و در رده گرانفروشی قرار نمی‌گیرد. تورم موجب شده مواد اولیه واحدهای صنفی افزایش قیمت پیدا کنند، بنابراین قیمت تمام‌شده محصولات آن نیز افزایش خواهند داشت. مثلاً رب گوجه‌فرنگی در یک‌سال اخیر از ۱۶ هزار تومان به ۳۰ هزار تومان رسیده و حتی در این مدت اخیر این محصول به‌علت افزایش قیمت گوجه‌فرنگی گران تر نیز شده است.»

الته سخنان دبیرکل اتاق اصناف ایران درحالی است که براساس اعلام سازمان نظارت و بازرسی سازمان صمت در هشت ماه ابتدایی امسال حدود ۶۱۶ هزار و ۳۷۰ مورد بازرسی از صنوف استان تهران صورت گرفته که در این مدت زمان ۵۴ هزار و ۱۸۰ پرونده بازرش بیش از ۱۳۰۰ میلیارد تومان تشکیل شده است. مفهوم این دو عدد این است که از کل بازرسی‌ها برای ۸/۸ درصد از واحدها پرونده تخلف تشکیل شده که این عدد اظهارات دبیرکل اتاق اصناف ایران را نفی می‌کند. براساس آمار بیشترین بازرسی‌ها مربوط به صنوف نانواپی، پروتئینی و میوه‌فروشی است که در این بازرسی کالاهایی همچون نان، مرغ و تخم مرغ، گوشت قرمز، حبوبات و صیفی‌جات از اهمیت ویژه‌ای برخوردار بوده‌اند. همچنین طبق آمارهای وزارت صمت، از ۲/۵ میلیون بازرسی در هشت ماهه سال جاری، برای ۱۷۸ هزار و ۴۲۰ واحد پرونده تخلف تشکیل شده است که به‌معنی ۷/۱ درصد تخلف به‌ازای هر بازرسی است.

کره نظارت بر ۲/۳ میلیون واحد صنفی

اگر عدد ۸/۸ درصد (میزان تخلف بین واحدهای صنفی) را به کل کشور تسری دهیم، وضعیت تخلفات بسیار متفاوت خواهد بود. چرا که براساس آخرین آمارهای منتشرشده از سوی وزارت صمت، تا پایان اردیبهشت امسال بیش از دو میلیون و ۳۰۰ هزار واحد صنفی

حدیث حدادی

روزنامه نگار

یکی از گرفتاری‌های اصلی چندسال اخیر و البته چنددهه اخیر در اقتصاد ایران، مساله تورم بوده است. بین همه کارشناسان اقتصادی درخصوص ریشه‌های تورم اتفاق نظر وجود ندارد، اما همگی بر سر این موضوع اتفاق نظر دارند که وظیفه دولت، مقابله با تورم آن هم از طریق روش‌های اصولی همچون کنترل نقدینگی، مدیریت بازار ارز، خاموش کردن موتور خلق پول بانک‌ها، کاهش هزینه‌ها و کاهش کسری بودجه دولت است. در مرتبه بعدی، وضع مالیات‌هایی همچون مالیات بر عایدی سرمایه نیز می‌تواند در کنترل تورم موثر عمل کند؛ اما اثر آن به اندازه موارد قبلی نیست. بااین حال، برخلاف کارشناسان، مسئولان دولتی همواره وقتی از تورم صحبت شده، در اولین اقدام راه‌کار را افزایش بازبدهی‌های میدانی، تلاش برای قیمتگذاری بیشتر و نظارت‌های سخت‌تر ذکر کرده‌اند. این دو دیدگاه باعث شده مسئولان دولتی نتوانند ریشه تورم را هدف بگیرند و از سویی دیگر، کارشناسان نیز هرگونه نظارت بر بازار را به ویژه در شرایط خاصی اقتصادی بپهوده دانسته و سیاستگذار را از آن منع کرده‌اند. اما مطالعات مختلف نشان می‌دهد دولت برای کنترل تورم باید به ریشه اصلی که همان تحولات بخش تقاضا و عرضه است، بپردازد؛ اما در شرایط خاصی همچون تحریم‌ها و شرایط کرونایی که زنجیره تامین دچار اختلال می‌شود، دخالت دولت در بازار قیمت‌ها ضروری است. نمونه قابل‌تأمل در این خصوص، سخنان اقتصاددان آمریکایی است. در تاریخ ۲۹ دسامبر ۲۰۲۱ متنی کوتاه از ایزابلا ویر در رسانه گاردین نشر پیدا کرد که از جنبه‌های مختلفی قابل‌تأمل بود. ایزابلا ویر، استادیار اقتصاد در دانشگاه ماساچوست آمریکا است و نویسنده کتابی است تحت‌عنوان «چگونه چین از شوک درمانی قرار کرد»، وی در این یادداشت تاکید کرده بود یک‌سایک سلاح فراترمند برای مبارزه با تورم داریم: کنترل قیمت کالاها. وقت آن رسیده است که آن را درنظر بگیریم و به آن توجه بکنیم.

تعمیرگاه‌های خودرو، رستوران‌ها و اماکنی‌ها در صدر تخلف

یکی از سامانه‌هایی که از طریق آن قیمت کالا و خدمات اطلاع‌رسانی می‌شود، سامانه ۱۲۴ است. این سامانه با همکاری سازمان حمایت مصرف‌کنندگان، تولید کنندگان و مرکز توسعه تجارت الکترونیکی طراحی شده و به بهره‌برداری رسیده است. در واقع هدف اصلی این سامانه، افزایش شفافیت درخصوص قیمت کالاها و خدماتی است که به‌صورت روزانه توسط مردم خریداری می‌شود و در حال حاضر شامل قیمت بیش از ۲۳۷۲ قلم کالا و ۲۵۵۲ نوع از خدمات ضروری و پر مصرف مردم است. این سامانه علاوه بر ارائه رنرتنی از طریق اپلیکیشن آسان پرداخت (آپ) برای عموم مردم قابل مشاهده نیز هست و شامل سه نوع قیمت، حداقل و حداکثر (که از سطح کشور جمع آوری می‌شود) و قیمت مصوب مصرف‌کننده و همچنین قیمت خوداظهاری کالاها یا برند مشخص است. در حوزه اصناف تخلف‌های مختلفی رخ می‌دهد که با توجه به آمار سامانه ۱۲۴ بیشترین شکایات ثبت‌شده براساس نوع تخلف به ترتیب مربوط به گرانفروشی، عدم اجرای تعهدات و کم‌فروشی است. به‌طوری که در ۹ ماه اخیر مردم برای گرانفروشی ۱۴ هزار و ۶۶۲ شکایت، عدم اجرای تعهدات چهار هزار و ۶۷۰ کم‌فروشی و تقلب سه هزار و ۲۹۸ شکایت

گزارش

یک پنجم بودجه در اختیار صندوق‌های بازنشستگی

یکی از عوامل بازنشستگی در سن پایین عنوان کرد. ورود زودهنگام برخی از گروه‌های شغلی به صندوق‌های بازنشستگی و در نتیجه خروج زودهنگام آنان باعث می‌شود تا سنوات دریافت مستمری افزایش یابد که با بار مالی بسیاری به صندوق‌های بازنشستگی تحمیل می‌کند.

۳- بازده پایین سرمایه‌گذاری

وضعیت درآمدی صندوق‌های بازنشستگی و سهم پایین بازده سرمایه‌گذاری‌ها از سبب درآمدی آنها حاکی از سرمایه‌گذاری نامناسب منابع در اختیار صندوق‌ها بوده است. وضعیت ناپایدار اقتصاد کلان، عدم پرداخت بدهی‌های قانونی دولت به صندوق‌ها در کنار برداشت از منابع آنها در مواقع مختلف و واگذاری پنگاه‌های غیرسودده در قالب رد دیون به صندوق‌های بازنشستگی، نبود ثبات مدیریتی و عدم کارآمدی در مدیریت پنگاه‌ها، مهم‌ترین علل عدم بهره‌وری سرمایه‌گذاری‌ها بوده‌است. البته باید توجه داشت بخشی از ناکارآمدی‌هایی که در صندوق‌ها مشاهده می‌شود به عملکرد نامناسب آنها مرتبط بوده، اما بخش مهمی نیز به قوانین و مقررات وضع شده برای آنها برمی‌گردد.

لزوم چاره‌اندیشی قبل از بحران

با این تفاسیر در مجموع می‌توان گفت روند کنونی فعالیت صندوق‌های بازنشستگی، رشد بالای اعتبارات مورد نیاز برای تامین کسری منابع صندوق بازنشستگی کشوری و لشکری و افزایش وابستگی این صندوق‌ها به منابع عمومی نشان‌دهنده ضرورت اعمال اصلاحات اساسی در این حوزه است، اما به‌رغم هشدار کارشناسان نسبت به وجود بحران در این بخش و ارائه پیشنهاد‌های اصلاحی، تاکنون اقدام عملی مولری در مسیر اصلاح وضعیت صندوق‌های بازنشستگی انجام نشده است. با این حال بررسی‌ای لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ نشان می‌دهد دولت تا حدی متوجه ضرورت پرداختن به این مساله شده و در این راستا پیشنهادهایی را نیز ارائه داده است.

مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارش مفصلی به بررسی وضعیت صندوق‌های بازنشستگی و میزان وابستگی آنها به بودجه عمومی پرداخته است. در این گزارش آمده، تغییرات جمعیتی سال‌های اخیر موجب شده در بسیاری از کشورها از جمله ایران، سازوکار سیستم‌های تامین اجتماعی و نحوه تامین مالی آنها با مشکلات جدی روبه‌رو شود. دلیل این امر تاثیر قابل توجه این تغییرات بر توان مالی صندوق‌های بازنشستگی است که با سیستم توان درآمد هزینه کار می‌کنند و کاهش جمعیت با بیمه‌پرداز در کنار افزایش تعداد مستمری‌بگیران موجب وابستگی این صندوق‌ها به اعتبارات عمومی شده است. در همین راستا اعتبارات اختصاص یافته به صندوق‌های بازنشستگی کشور در بودجه عمومی با روندی افزایشی به حدود ۲۱۷ هزار میلیارد تومان در لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ رسیده که افزایش مداوم این اعتبار نگرانی‌ها را در این باره افزایش می‌دهد. با این حال قابل تأمل است کشورهایی که در مقایسه با ایران از نظر دارایی صندوق‌های بازنشستگی و شاخص‌های اقتصاد کلان در وضعیت مناسب‌تری قرار دارند، به جهت جلوگیری از وقوع بحران، با توجه به تغییرات جمعیتی دست به اصلاحات تدریجی در مولفه‌های بازنشستگی خود زده‌اند. اما در ایران با وجود تغییرات شاخص‌های جمعیتی (همچون نرخ باروری و امید به زندگی) و وضعیت نامساعد دارایی صندوق‌ها و به تبع آن ناتوانی از پرداخت مستمری مکفی به بازنشستگان، تاکنون اراده‌ای جدی برای اصلاح وضعیت موجود و جلوگیری از بروز بحران دیده نشده است.

مختصری از وضعیت ۱۸ صندوق بازنشستگی

در ایران ۱۸ صندوق بازنشستگی وجود دارد که در مجموع حدود ۲۲/۶ میلیون مشترک و مستمری‌بگیر اصلی را تحت پوشش قرار داده‌اند. چهار صندوق از این ۱۸ صندوق در حال حاضر به پرداخت حقوق و مزایای بازنشستگان خود از محل